

Których nasiona w sposób sztuczny zostały zgromadzone.
Wyrosną z nich kiedyś nowe, bujne lasy
Lecz nie skręcaj do nich, bo zboczysz z questowej trasy!

Gdy dojdiesz do kolejnego skrzyżowania
Znowu poszukaj leśnego oznakowania.
Czy liczby widoczne zbliżone wielkością są do siebie?
Tak! To 60 i 59!

Idź pomiędzy siatkami ciągle przed siebie, droga Twój szlak znaczy,
Aż na krzyżówce ostatni już słupek 60 i 61 zobaczysz.
Nie zastanawiaj się długo, ruszaj śmiało w prawo,
Będzie trochę z górki – więc przebiegnij się żwawo
I wypatruj dębu. Przy nim wstrzymaj krok,
Niech starego cmentarzyska po prawej wypatruje Twój wzrok.
Liczy ono 3,5 tysiąca lat... A jak jest nazwane?
Tabliczka odpowie Ci zaraz na to ciekawe pytanie!
Cmentarzyska takie to właśnie Kurhany – brawo, prawidłowo!
Poznałeś pewnie przy okazji całkiem nowe słowo.

Zanim pójdziesz na mostek, posłuchaj jeszcze chwilę,
Ostatni etap naszej wędrówki chętnie Ci umilę
I nim zdradzę miejsce ukrycia pieczątki questowej,
Kilka słów o kurhanach jeszcze Ci opowiem:
Są to dawne miejsca pochówku, ukryte wśród lasów dębowych –
Miejsce wielu wycieczek, a teraz zmagani questowych.
Mają one kształt stożków z ziemi usypanych
I jest tu ich 35 na drugi okres epoki brązu datowanych.
W 1923 i 1924 roku prowadzono tu wykopalisko,
Teraz z liter naszego hasła odczytaj pewne nazwisko:
Józef 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 przy nich tutaj pracował
(Ten sam, który Uniwersytet w Poznaniu również zakładał).
Jeśli chcesz się upewnić, jak brzmi prawidłowe rozwiązanie
Podejdź do dużej tablicy i informacje o nim odszukaj na niej.
Jeszcze na koniec pewną ciekawostkę tutaj dopowiem,
Aby wiadomości o kurhanach utkwiły Ci w głowie –
W 2012 roku lotniczy skanining laserowy przeprowadzono
I tym sposobem w obrębie Lasu Krotoszyńskiego ponad 100 ich
znaleziono!

Tutaj kończymy naszą przygodę – była znakomita!
Gdzieś jeszcze dla Ciebie pieczątką jest ukryta...
Przy rekonstrukcji starego Kurhanu pod schodami szukaj skarbu Twego
Życzymy powodzenia na innych naszych wyprawach Questowy Kolego!

Gdzie to jest?

Smoszew to miejscowość w gminie Krotoszyn, położona
ok. 3 km na wschód od Krotoszyna.

Jak dojechać?

Jadąc drogą krajową nr 36 z Krotoszyna do Ostrowa
Wielkopolskiego.

Początek Questu:

ul. Chwaliszewska 2, Smoszew.

Czas przejścia Questu: ok. 60 min.

Opiekun Questu:

Joanna Dzierła, Andrzej Piesyk.

Projekt przygotowany przez:

Joannę Dzierłę, Tadeusza Błaszczyka, Agnieszkę Krupe,
Andrzeja Piesyka, Piotra Mikołajczyka oraz uczestników
spotkań edukacyjnych QPW, we współpracy z Planet PR
oraz SLGDOPW.

miejsce na pieczątkę

www.Questioning.pl

Regulamin questingu dostępny jest na stronie www.partnerstwo.questioning.pl oraz www.slgdopw.pl

Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja opracowana przez Planet PR Sp. z o.o. oraz SLGDOPW

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Działanie 4.21 "Wdrażanie projektów współpracy w zakresie operacji polegającej na realizacji projektu współpracy"

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
„Okno Południowej Wielkopolski”
zaprasza na

Questioning

TM

Tajemnice smoszewskiego cmentarzyska

www.partnerstwo.questioning.pl

www.slgdopw.pl

Drogi Questowiczu! Chcielibyśmy dziś przybliżyć światu
Nico opowieści o perełce naszego powiatu.

Czas więc zacząć już przygodę w tym miejscu ciekawym,
Zapraszamy Cię zatem do wspólnej z nami zabawy!

Wkraczasz właśnie na teren Leśnictwa Państwowego,
Które Cię wita znakiem naszego godła – orła białego.
Skup najpierw jednak uwagę na przydrożnej kaplicy,
Bo to jedna z ciekawszych atrakcji w smoszewskiej okolicy.

Jest tu napis: „ — — — — — „ 5 — — — — —

— 2 — — — — — — 11 ,
Przy niej na straży stoi lipa – potrójna, bo z trzech pni się składa
I status pomnika przyrody to stare drzewo posiada,
Choć już mocno przycięta i bardzo schorowana,
W pamięci jej wyjątkowość godna jest zachowania.

Po lewej zobaczysz zaraz budynek – jest to leśniczówka,
Odnajdź kamień niebanalny, na nim jej nazwa:

6 — — — — — 8 1 — — — — —
Jest tam także orzeł – odnalazłeś? Wspaniale!
Ale teraz następnego dużo mniejszego musisz jeszcze znaleźć!

Niech bruk kamienny powiedzie Cię w tej leśnej gęstwinie,
Aż kolejne nasze godło Twym oczom się nawinie.
A żebyś w czasie tego spaceru przypadkiem nie ziewał,
Posłuchaj historii o Zbój, co niegdyś tu grasował:
*Całkiem niedaleko, w tych rozległych lasach,
Znajduje się olbrzymi głaz, co ponoć w dawnych czasach,
Kiedy Smoszew jeszcze jako Smoczew był znany
(Od imienia groźnego zbója Smoka tak właśnie nazwany),
Zamykał wejście do tajemnicznej jaskini
I według miejscowych osadników opinii
Ukrywał przed światem skarbów bardzo wiele,
Złupionych przez bandę oprychów ze zbójem Smokiem na czele.
Pewnego razu jednak z takiej wyprawy Zbój nie powrócił
I wraz z kompanią swe nieczne czyny zarzucił,
Bo został ściągnięty i do lochu wpędzony
Gdzie karę srogą odbywać został przymuszony.
Smok nie mógł już odzyskać swoich zebranych łupów,
Więc zostały ukryte za głazem, aż na wieki wieków.
Starzy mieszkańcy i leśni ludzie często opowiadają,
Że w nocy duchy wokół kamienia ogniki zapalają.*

*To właśnie skarby tak błyszczą pod ziemią –
Takie to legendy w tym miejscu właśnie drzemią.
A Ty Podróżniku zwracaj uwagę na każdy szelest w tym lesie,
Bo nie wiadomo jakie лихо kogo tutaj przyniesie...*

Znalazłeś ostatniego orzelka? Teraz słowa spis z tablicy:

— 7 — — — — — 4 — — — — — — — — — —
— — — — — — — 3 — — — — — — — — — —
— jesteś już o krok bliżej odkrycia tajemnicy!

Idź do kolejnej tablicy, a ja Ci opowiem,
Gdzie się znalazłeś podczas drogi questowej:
Rezerwat o powierzchni 13,46 ha terenów leśnych tutaj wyznaczono
I w 1963 roku obszar ten ochrony założono.
7 km na południowy wschód od Krotoszyna
Jego granica właśnie się zaczyna,
Która chroni las grądowy i fragmenty łągów,
Grabów, klonów polnych i 150-letnich dębów.
Jak widzisz, bogaty drzewostan tutaj panuje,
Pełno — — — — — 10 — — — — —

Zaś w podszyciu leszczyny czeremchę zwyczajną zobaczymy,
Kruszynę, szakłak, wawrzynek wilczełyko – lecz niczego
tu nie niszczymy!
W bogatym i charakterystycznym dla grądu runie się też snuje
Perłówka jednokwiatowa. Podkolan zielonawy też tu występuje,
A także łuskiewnik różowy, jaskier kaszubski,
Fiołek przedziwny, przetacznik górski,
Gwiazdnica wielokwiatowa i lilie złotogłowy
Oraz marzanka wonna – wspaniałe dodatki do nalewek domowych.

Spójrz w prawo – widzisz leśną ścieżkę oraz symbol obok zamieszczony?
Tak, właśnie tam gdzie „ludek” został przekreślony.
Odwróć się do niego tyłem, czas ruszać w dalszą drogę –
Lecz uważnie kieruj teraz dalej swoją nogę!
Odmierz od środka drogi brukowej 40 kroków metrowej długości,
A jeśli to przerasta Twoje możliwości,
Zrób 40 parokroków, Questowy Kolego –
Czyli 80 zwykłych wyjdzie z rachunku takiego.

Gdy dotrzesz do skrzyżowania dróg, skręć ponownie w lewo,
I posłuchaj co po cichu szepce tutaj drzewo:
*W bukowych konarach śpią tajemnice,
Jest ich tutaj tyle, że nigdy nie zliczę,
Tak jak mieszkańców, których tu też bez liku,
Na przykład dzięcioł, którego w słowniku*

*Znajdziecie pod barwną nazwą „zielony”,
Fruwa on w kółko szukając żony.
Dziuple w pniach naszych wykuwa bez końca,
Możesz go dostrzec w promieniach słońca,
Jak mu się czubek czerwony mieni,
A piórka lśnią pięknie w odcieniach zieleni.
Wiele innych zwierząt także tutaj spotkać możesz –
dziki, jelenie, sarny i jenoty też przechadzają się tudzież.*

Rozejrzyj się teraz uważnie, czy nie masz czasem wrażenia,
Że jakieś tajemnicze leśne oczy przypatrują Ci się z cienia?
Jeśli nadal nie dostrzegasz, kto przygląda się Tobie,
To zdjęcie poniżej zaraz Ci to podpowie!

Dojść teraz do skrzyżowania, a z jego lewej strony
Przy świerku stoi słupek liczbami 42 i 58 oznaczony
Symbolizujący podział powierzchniowy
Linii gospodarczych i oddziałowych.
Gdybyś zabłądził pomoże on wyjść Tobie z lasu,
Zostaw go teraz za plecami i skręć w prawo nie marnując czasu.
Po lewej sosnowy drzewostan prowadzić Cię będzie,
A z przeciwnej strony buki – miej więc to na względzie.
Są tak rozłożyste, nie sposób ich nie ominąć,
Niechaj więc w naszym queście też tutaj zasłyną.

Idź dalej. Po prawej miniesz szary, betonowy płot
z bramą niebieską na czele;
Przed nim hydrant czerwony, wysoki – nie ma ich tutaj za wiele.
Dowiesz się, że jest to teren ochrony bezpośredniej
Ujęcia płynącej tu wody podziemnej.

Niedaleko przepompowni kolejny słupek z cyferkami:
58 i 59 – to kolejna podpowiedź, by dalej bawić się z nami.
Obok słupka rośnie drzewo z żółtym paskiem przerywanym –
Oznaczają one nasienne gospodarcze drzewostany.
Dobrej jakości nasiona to drzewo nam dostarcza
Dopóki nie sięgnie go pilarki tarcza.
Drzewa te ponad 250 lat mają
A niektóre nawet czasy odkrycia Ameryki pamiętają.

Idź prosto, aż po prawej zobaczysz za drzewami ogrodzenie,
Które chroni dęby młode, zasadzone na kolejne pokolenie.
Zrób jeszcze kilkanaście kroków i poszukaj ukrytego
młodnika – czy wiesz może, co to jest takie?
To po prostu młode drzewka, niedawno zasadzone,